

In gesprek met Jehova's getuigen

Een grammaticale zoektocht naar de juiste vertaling van Johannes 1:1

Joost Ubbens

Met dank aan Michiel.

VOORWOORD

Er bestaan enorm veel boeken over de theologische achtergrond van het Bijbelvers Johannes 1:1. Maar nu hebt u een boek in handen met een geheel andere invalshoek. Het is eigenlijk een klein grammaticaboek. Een grammaticale zoektocht naar de juiste vertaling en daarmee naar de betekenis van dat ene beroemde vers.

Het is een dun boekje over θεον en θεος over logos en logica, over 'God' of 'een god'. Het gaat over logisch redeneren en over het op de juiste wijze toepassen van de Griekse grammatica. Het boek is niet dik, de inhoud is wel complex. Én het is de moeite waard om het te delen met leden van het Wachttorengenootschap, beter bekend als Jehova's Getuigen, die af en toe aan uw deur komen.

In mijn leven heb ik al vele Jehova's getuigen gesproken. Ik heb hen leren 'kennen' als vriendelijke en gedisciplineerde mensen, die de hoop die in hen is graag met ons delen.

Wat mij steeds weer verbaast, is de snelheid waarmee ze van de ene Bijbeltekst naar de andere springen, om aan te tonen dat hun vertaling van en hun visie op de Bijbel de enige juiste is.

Maar is dat ook zo?

Zo ja, dan zou ik eigenlijk ook Jehova's getuige moeten worden. Zo niet, dan moet het toch mogelijk zijn om hen te overtuigen dat er aan hun kant iets niet klopt.

Een goede vriend vertelde mij ooit dat je met Jehova's getuigen vooral moet spreken over Johannes 1:1. Dat die zin aantoonbaar onjuist is vertaald in de Bijbelvertaling die zij gebruiken (De Nieuwe Wereld Vertaling, NWV). En dat je met die vertaalfout in de hand kan aantonen dat Jehova's getuigen in hun Bijbeluitleg een onwaarheid over Jezus Christus verkondigen.

Zo gezegd, zo gedaan. Makkelijk toch? Nee, dat blijkt helemaal niet zo simpel te zijn. Johannes 1:1 is, in al haar eenvoud, een complexe zin, die zich niet gemakkelijk correct laat vertalen in een andere taal.

Ik heb vele gesprekken met Jehova's getuigen aan de deur gevoerd. Tijdens die gesprekken heb ik gemerkt dat de discussie over de al dan niet juiste vertaling van Johannes 1:1 nergens toe leidde. De voornaamste

reden hiervoor was dat zowel Jehova's getuigen die ik sprak als ik over onvoldoende kennis beschikten om de argumenten, die over en weer werden aangevoerd, te bevestigen of te ontkrachten. Het probleem kan het best worden omschreven als kennistekort van de Griekse grammatica.

Aangezien ik Chemische Technologie aan de Universiteit van Delft heb gestudeerd, dacht ik dat het logisch was om aan een Jehova's getuige, met wie ik meerdere keren heb gesproken, een brief te schrijven over de correcte vertaling van Johannes 1:1. Ik dacht dat allemaal wel even uit te zoeken en op te schrijven onder het motto: als je in Delft scheikunde hebt gestudeerd, dan is Oud Grieks vast gemakkelijk. Wat kan een mens zich vergissen...!

Ik heb mij stap voor stap door de complexe en mooie grammatica van het oude Grieks heen geworsteld. Al die kleine stappen heb ik in dit onderzoek weergegeven om aan te tonen welke Nederlandse vertaling de juiste weergave is van de originele Griekse grondtekst van Johannes 1:1.

De brief heeft uiteindelijk geleid tot het boekje dat u nu in handen heeft.

Ik hoop dat het bijdraagt dat uw kennis over een van de belangrijkste en mooiste Bijbelteksten zal toenemen.

Wellicht ten overvloede. Ik weet dat leden van het Wachttorengenootschap zichzelf, naast Jehova's getuigen, soms christenen noemen. Echter, ik moet in dit boekje onderscheid maken tussen leden van het Wachttorengenootschap (Jehova's getuigen) en anderen die zich ook christenen noemen. Ik heb ervoor gekozen om leden van het Wachttorengenootschap als zodanig, of als Jehova's getuigen aan te duiden. Andere Bijbelgelovigen heb ik christenen genoemd. Ik wil daar uitdrukkelijk bij vermelden dat ik dit alléén om praktische redenen heb gedaan en dat ik niemand hiermee te kort heb willen doen.

Joost Ubbens

Apeldoorn, oktober 2016